

BM OKYANUS KONFERANSI GENEL OTURUM KONUŞMA NOTU

29 HAZİRAN 2022 / 10.00-18.00 / PORTEKİZ (5 DK.)

Sayın Başkan, Değerli Devlet ve Hükümet Başkanları,

Sayın Genel Sekreter, Kıymetli Delegeler,

Sizleri saygı ve hürmetle selamlıyorum. Okyanuslarımızı korumak ve sürdürülebilirliğini sağlamak için burada sizlerle birlikte olmaktan büyük memnuniyet duyuyorum.

Bugün bu konuşmayı Sayın Bakanımız Murat Kurum gerçekleştirecekti ancak Türkiye’de meydana gelen sel felaketi nedeniyle konferansa katılım sağlayamadılar.

BM Okyanus Konferansı kapsamında gerçekleştirdiğimiz toplantıların, Kovid-19’un derinleştirdiği yapısal sorunlara, bilime dayalı yenilikçi çözümler getirmesini diliyorum. Konuşmamın hemen başında İklim Elçisi gençlerimizin Akdeniz’de İskenderun Körfezinde yürüttükleri bir projeden kısaca bahsetmek istiyorum.

Gençlerimiz bu projede İskenderun Körfezinde ters akıntı sebebiyle oluşan çöp burgacının oluşum sebeplerini, verdiği zararları ve bu oluşumun önüne geçmek için neler yapılması gerektiğini çalıştılar. Çöp burgacının başlıca sebebinin sahillerden denize karışan atıklar olduğunu tespit ettiler.

Akdeniz’in alt ekosisteminde büyük tahribata yol açan bu durumu ortadan kaldırmak amacıyla; çöp burgacını temizleyen gençlerimiz burada buldukları atıkları incelediklerinde Romanya, Fransa, İtalya ve Çekya menşeli ambalaj atıklarıyla karşılaştılar.

Aslında bu çalışma şunu gösteriyor. Dünyanın bir ucunda rastgele su kaynaklarına karışan bir çöp, dünyanın öteki ucundaki canlıların hayatını tehdit etmektedir. Sorun küresel, çözüm küreseldir. 8 milyar insanı ve tüm canlıları bağlamaktadır.

Kıymetli Katılımcılar,

Bugün bütün dünyada bir kriz meselesi haline gelen ve etkisini her geçen gün artıran iklim değişikliğinin, okyanuslar ve kıyılar üzerinde önemli olumsuzluklara yol açtığını biliyoruz.

IPCC raporlarına göre; iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine karşı en kırılgan bölgelerden biri olan Akdeniz Havzasında yer alan ülkemizde de bu nedenle; seller, orman yangınları, kuraklık ve çölleşme, müsilaj gibi felaketlere her zamankinden daha fazla maruz kalıyoruz.

Tüm bu felaketlerin önüne geçmek için Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ilan ettiği 2053 net sıfır emisyon hedefimiz doğrultusunda çevre politikalarını kalkınma politikalarıyla entegre ederek çalışmalarımızı büyük bir gayretle sürdürüyoruz.

Bu hedefe giden yolda Akdeniz için iklime uyum ve adaptasyon çalışmalarına liderlik yapma niyetimizi tekrar vurgulamak istiyorum.

Bu konudaki samimiyetimizin göstergesi olan çok önemli bir çalışmaya, Aralık 2021'de Antalya'da Barselona Sözleşmesi kapsamında gerçekleştirdiğimiz COP22 toplantısında hep birlikte imza attık. Tüm taraflarla Akdeniz'in bir bütün olarak Kükürt Oksit Emisyon Kontrol Alanı olarak belirlenmesine ilişkin çığır açan bir kararı oy birliğiyle kabul ettik.

Bu kararın denizlerimizin ve biyolojik çeşitliliğin korunması açısından hassas ve kırılgan yapıya sahip olan diğer tüm deniz alanları için de örnek olmasını temenni ediyoruz. BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarından 14'üncüsü olan "Suda Yaşam" konusunda, Türkiye'de deniz kirliliğinin azaltılması, deniz ve kıyı ekosistemlerinin korunmasında bölgede örnek olacak pek çok yatırım gerçekleştirdik.

Cumhurbaşkanımızın Eşi Saygıdeğer Emine Erdoğan Hanımefendinin himayelerinde başlattığımız Sıfır Atık Mavi Hareketimizle denizlerimizi temizliyoruz.

Bu hareket çerçevesinde ortaya koyduğumuz eylem planlarıyla kirlilik oluşumunun önüne geçiyoruz. Bu kapsamda mavi bayraklı plaj sayımızı 531'e çıkardık. Artık Türkiye'nin kıyıları çok daha temiz. Bu anlamda da ülkemizi dünyada 3. sıraya taşıdık.

Türkiye’de deniz ve kıyı biyoçeşitliliğinin sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla 1.5 milyon hektar deniz alanını koruma altına aldık.

Yine 16 Özel Çevre Koruma Bölgemizin deniz ve kıyı biyolojik çeşitlilik çalışmalarını tamamladık. Denizlerimizde, deniz çayırlarının bulunduğu alanların korunmasını sağlayarak biyolojik çeşitliliğinin sürdürülebilirliğine katkıda bulunuyoruz.

Çevre kirliliğinin tespiti ve iyi çevre koşullarını sağlamak amacıyla; uluslararası standartlarda izleme çalışmaları yürütüyoruz.

Ulusal Deniz İzleme Programımız DEN-İZ kapsamında, 423 istasyondan oluşan izleme ağıımızla deniz ve kıyı sularının fizikokimyasal özellikleri, kirlilik durumu, deniz çayırları, deniz tabanı biyoçeşitliliği ve ekonomik balıkçılığa yönelik izlemeler gerçekleştiriyoruz.

Değerli Katılımcılar,

Biz Türkiye’nin kıyılarından en küçük bir çöpün dahi denizlerimize karışmamasına ilişkin çok büyük bir hassasiyet gösteriyoruz.

Bu anlamda Mart ayında gerçekleştirilen BM Çevre Meclisi’nin 5.2’nci toplantısında alınan plastik kirliliğini sona erdirmek için küresel anlaşma müzakerelerinin başlatılması kararını memnuniyetle karşılıyoruz.

Ben sözlerime son verirken sizlerle bir hususu daha paylaşmak istiyorum. Siyasi bildiri ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 14 içinde yer alan BM Deniz Hukuku Sözleşmesine ilişkin kullanılan dil hassas bir dengeyi yansıtmaktadır.

Biz inanıyoruz ki bu sözleşme, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 14’ün uygulanması için tüm ülkeler ve paydaşların birlikte çalışması için güçlü bir yasal zemin oluşturuyor.

Siyasi bildiri içinde yer alan ve ülkemizin taraf olmadığı uluslararası araçlara yapılacak atıfların Türkiye’nin hukuki pozisyonunda bir değişiklik olarak yorumlanmaması gerektiğini belirtmek isterim.

Son olarak, Türkiye'nin kıyıları hem Akdeniz hem de Karadeniz'de yer almakta olup, Türkiye hem Barselona hem de Bükreş sözleşmelerine taraftır.

Türkiye, okyanus yönetişiminin geliştirilmesine ve küresel ve bölgesel kuruluşlarla işbirliği ve işbirliğinin güçlendirilmesine yönelik çalışmaları memnuniyetle karşılamaktadır.

Mavi Vatanımızı korumak için bireylerden toplumlara ve devletlere kadar hepimiz sorumluluklarımızı yerine getirmek zorundayız.

Denizlerimizi, okyanuslarımızı, çevremizi ve canlılarımızı korumak kendimizi korumak, çocuklarımızı korumaktır. Bu nedenle yapacağımız her türlü iş birliği çok önemlidir diyor, sizleri bir kez daha saygıyla selamlıyorum.